

2019-04-18

2018/1008

VILLKORSFÖRSLAG
BSP/BRP

Svenska kraftnäts reviderade förslag till villkor avseende balansering i enlighet med artikel 18 i kommissionens förordning (EU) 2017/2195 av den 23 november 2017 om fastställande av riktlinjer för balanshållning av el



<i>Med beaktande av följande skäl,</i>	<i>3</i>
AVDELNING 1 ALLMÄNNA BESTÄMMELSER	9
Artikel 1 Föremål och omfattning.....	9
Artikel 2 Definitioner och tolkning	9
AVDELNING 2 VILLKOR FÖR LEVERANTÖRER AV BALANSTJÄNSTER.....	12
Artikel 3 Kvalificeringsprocess för att bli leverantör av balanstjänster.....	12
Artikel 4 Upphandling och överföring av aFRR-balanskapacitet	13
Artikel 5 Regler för aggregering för att leverera balanstjänster.....	13
Artikel 6 Rapportering av data och information under förkvalificeringsprocessen och driften av balansmarknaden.....	14
Artikel 7 Tilldelning av bud på balansenergi	15
Artikel 8 Rapportering av data och information för att utvärdera leveransen av balanstjänster	15
Artikel 9 Definition av plats för varje standardprodukt och specifikprodukt med beaktande av aggregeringsreglerna.....	16
Artikel 10 Fastställande av aktiverad volym balansenergi för avräkning	16
Artikel 11 Avräkning av balansenergi	17
Artikel 12 Maximal tidsperiod för slutförandet av avräkningen	18
Artikel 13 Konsekvenser vid avtalsbrott.....	18
AVDELNING 3 VILLKOR FÖR BALANSANSVARIGA PARTER.....	19
Artikel 14 Definition av balansansvar	19
Artikel 15 Krav för att bli en balansansvarig part	19
Artikel 16 Krav på att alla balansansvariga parter ska vara ekonomiskt ansvariga för sina obalanser	20
Artikel 17 Rapportering av data och information	20
Artikel 18 Ändring av planer före och efter stängningstiden för kapacitetstilldelning på intradagsmarknaden.....	20
Artikel 19 Obalansområde och område för obalanspris	20
Artikel 20 Avräkning av balansansvarig part	21
Artikel 21 Avräkning av obalanser i samband med rampbegränsningar.....	23
Artikel 22 Slutförandet av avräkningen	23
Artikel 23 Konsekvenser vid avtalsbrott	23



Affärsverket svenska kraftnät,

Med beaktande av följande skäl,

- (1) Detta dokument är ett förslag som har tagits fram av Affärsverket svenska kraftnät (nedan "Svenska kraftnät") på villkor avseende balansering i de svenska planeringsområdena i enlighet med artikel 18 i kommissionens förordning (EU) 2017/2195 av den 23 november 2017, om fastställande av riktlinjer för balanshållning avseende el (nedan "förordning 2017/2195"). Detta förslag benämns nedan som "förslag på villkor avseende balansering/detta förslag".
- (2) Vid utarbetandet av detta förslag har Svenska kraftnät beaktat de allmänna principer, målsättningar och metoder som föreskrivs i förordning 2017/2195, inklusive de allmänna principerna avseende processer för avräkning i enlighet med artikel 44 i samma förordning. Vidare har Svenska kraftnät respekterat ramarna för inrättandet av europeiska plattformar för utbyte av balansenergi och för processen för netting av obalanser i enlighet med artiklarna 19,20,21 och 22 i i förordning 2017/2195 och tagit hänsyn till kommissionens förordning (EU) 2017/1485 om fastställande av riktlinjer för driften av elöverföringssystem (nedan "förordning 2017/1485"), samt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 714/2009 av den 13 juli 2009 om villkor för tillträde till nät för gränsöverskridande elhandel (nedan "förordning 714/2009").
- (3) Syftet med förordning 2017/2195 är bland annat att främja effektiv konkurrens, icke-diskriminering och öppenhet på balansmarknader, underlätta deltagandet av förnybara energikällor och stödja uppnåendet av Europeiska unionens mål för utbyggnaden av förnybar elproduktion, samt att underlätta deltagande av efterfrågeflexibilitet, inbegripet aggregering av anläggningar och energilagring, och samtidigt säkerställa att de konkurrerar med andra balanstjänster på lika villkor och, vid behov, agera oberoende när de betjänar en enda förbrukningsanläggning,
- (4) Artikel 18 i förordning 2017/2195 utgör den rättsliga grunden för detta förslag på villkor avseende balansering.
- (5) I enlighet med artikel 18 i förordning 2017/2195 är villkor och bestämmelser för leverantörer av balanstjänster och balansansvariga parter fortsatt ett ansvarsområde som åligger varje systemansvarig för överföringssystem, men där förordning 2017/2195 ska beaktas.
- (6) Artikel 18 i förordning 2017/2195 föreskriver att den systemansvarige för överföringssystemet ska utarbeta ett förslag om villkor och bestämmelser för leverantörer av balanstjänster och balansansvariga parter som i enlighet med artikel 5.4.c i förordning 2017/2195 ska vara föremål för godkännande av medlemsstatens tillsynsmyndighet i enlighet med artikel 37 i direktiv 2009/72/EG.
- (7) Artikel 16 och artikel 17 i förordning 2017/2195 fastställer de regler som definierar rollen för leverantörer av balanstjänster och rollen för balansansvariga parter för att säkerställa ett rättvist, öppet och icke-diskriminerande tillvägagångssätt.
- (8) I de regler som gäller de villkor som inbegrips i detta förslag fastställs de principer och roller genom vilka de balanseringsaktiviteter som styrs av förordning 2017/2195 kommer att äga rum, och säkerställs tillräcklig konkur-



rens baserat på lika konkurrensvillkor mellan marknadsaktörer, inklusive aggregatorer av efterfrågefleksibilitet och tillgångar som är belägna i distributionsledet.

- (9) Artikel 18.4.a i förordning 2017/2195 ställer krav på att villkoren för leverantörer av balanstjänster ska definiera rimliga och berättigade krav för tillhandahållande av balanstjänster. Artikel 3 i detta förslag fastställer de krav en leverantör av balanstjänster måste uppfylla för att kunna tillhandahålla balanstjänster. Förutom kraven att ingå avtal med Svenska kraftnät och den som utför avräkningen ställs tekniska krav som har som syfte att kontrollera att leverantörer av balanstjänster har förmåga att kommunicera via det anvisade systemet för elektroniskt informationsutbyte samt att anläggningarna som ska tillhandahålla reserver uppfyller relevanta tekniska minimikrav som fastställs av Svenska kraftnät i enlighet med artikel 154 och 159 i förordning 2017/1485. Dessutom ställs krav på att leverantör av balanstjänster kan visa ekonomisk stabilitet samt ställer ekonomiska garantier ifall leverantören inte kan fullgöra sina skyldigheter. Säkerhetskraven beräknas på nytt varje vecka med utgångspunkt från senast tillgängligt avräkningsdata och prisuppgifter.
- (10) Artikel 18.4.b i förordning 2017/2195 ställer krav på att villkoren för leverantörer av balanstjänster ska möjliggöra aggregering av förbrukningsanläggningar, energilagringsanläggningar och kraftproduktionsanläggningar i ett planeringsområde för att erbjuda balanstjänster. Artikel 5 i detta förslag föreslår de regler som ska gälla för aggregering av förbrukningsanläggningar, energilagringsanläggningar samt kraftproduktionsanläggningar tillhörande samma planeringsområde.
- (11) Artikel 18.4.c i förordning 2017/2195 ställer krav på att villkoren för leverantörer av balanstjänster ska göra det möjligt för ägare av förbrukningsanläggningar, tredje parter och ägare av kraftproduktionsanläggningar från konventionella och förnybara energikällor samt ägare av energilagringseenheter att bli leverantörer av balanstjänster. Villkoren i detta förslag för att bli leverantör av balanstjänster möjliggör för alla anläggningar, oberoende av kraftslag eller anläggningstyp, att tillhandahålla balanstjänster.
- (12) Artikel 18.4.d i förordning 2017/2195 ställer krav på att villkoren för leverantörer av balanstjänster ska kräva att varje bud på balansenergi från en leverantör av balanstjänster som aktiveras, av systemansvarig för överföringssystem, för åtminstone frekvensåterställningsprocessen ska tilldelas en eller flera balansansvariga parter för att möjliggöra beräkningen av den obalansjustering som utförs på balansansvariga parter i enlighet med artikel 49. I artikel 5 i detta förslag ställs krav på att bud på balansenergi från en leverantör av balanstjänster får endast innehålla anläggningar från en och samma balansansvarig part och inom samma planeringsområde. Reglerna i artikel 7 i detta förslag fastställer att en obalansjustering ska beräknas för varje bud på balansenergi, och att denna ska tilldelas en och samma balansansvarig part.
- (13) Artikel 18.5 i förordning 2017/2195 fastställer att villkoren för leverantörer av balanstjänster ska innehålla:
 - a. *reglerna för kvalificeringsprocessen för att bli en leverantör av balanstjänster i enlighet med artikel 16,*
 - b. *reglerna, kraven och tidsplanerna för upphandling och överföring av balanskapacitet i enlighet med artiklarna 32, 33 och 34,*



- c. *reglerna och villkoren för aggregering av förbrukningsanläggningar, energilagringsanläggningar och kraftproduktions anläggningar i ett planeringsområde för att bli en leverantör av balanstjänster,*
 - d. *kraven på data och information som ska levereras till den anslutande systemansvarige för överföringssystemet och, i förekommande fall, till den reserv som ansluter till den systemansvarige för distributionssystemet under förkvalificeringsprocessen och driften av balansmarknaden,*
 - e. *reglerna och villkoren för tilldelning av varje bud på balansenergi från en leverantör av balanstjänster till en eller flera balansansvariga parter enligt punkt 4 d,*
 - f. *kraven på data och information som ska levereras till den anslutande systemansvarige för överföringssystemet och, i förekommande fall, till den reserv som ansluter till den systemansvarige för distributionssystemet för att utvärdera bestämmelserna för balanstjänster i enlighet med artikel 154.1, artikel 154.8, artikel 158.1 e, artikel 158.4 b, artikel 161.1 f och artikel 161.4 b i förordning (EU) 2017/1485,*
 - g. *definitionen av en plats för varje standardprodukt och varje specifik produkt med beaktande av punkt 5 c,*
 - h. *reglerna för fastställandet av den volym balansenergi som ska avräknas med leverantören av balanstjänster i enlighet med artikel 45,*
 - i. *reglerna för avräkning av leverantörer av balanstjänster som definieras i enlighet med kapitlen 2 och 5 i avdelning V,*
 - j. *en maximal tidsperiod för slutförandet av avräkningen av balansenergi med en leverantör av balansenergi i enlighet med artikel 45, för en viss avräkningsperiod för obalanser,*
 - k. *konsekvenserna vid bristande efterlevnad av de villkor som gäller för leverantörer av balanstjänster.*
- (14) Artikel 18.6 i förordning 2017/2195 fastställer att villkoren för balansansvariga parter ska innehålla:
- a. *definitionen av balansansvar för varje anslutning, på ett sådant sätt att man undviker luckor eller överlappningar i balansansvar hos olika marknadsaktörer som tillhandahåller tjänster till den anslutningen,*
 - b. *kraven för att bli en balansansvarig part,*
 - c. *kravet att alla balansansvariga parter ska vara ekonomiskt ansvariga för sina obalanser och att obalanserna ska avräknas med den anslutande systemansvarige för överföringssystemet,*
 - d. *kraven på data och information ska levereras till den anslutande systemansvarige för överföringssystemet för att beräkna obalanserna,*
 - e. *reglerna för balansansvariga parter att ändra sina planer före och efter stängningstiden för kapacitetstilldelning på intradagsmarknaden i enlighet med punkterna 3 och 4 i artikel 17,*
 - f. *reglerna för avräkning av balansansvariga parter som definieras i enlighet med kapitel 4 i avdelning V, avgränsningen av ett område för obalans i enlighet med artikel 54.2 och ett område för obalanspris,*



- g. *avgränsningen av ett område för obalans i enlighet med artikel 54.2 och ett område för obalanspris,*
 - h. *en maximal tidsperiod för slutförandet av avräkningen av obalanser med balansansvariga parter för en viss avräkningsperiod för obalanser i enlighet med artikel 54,*
 - i. *konsekvenserna vid bristande efterlevnad av de villkor som gäller för balansansvariga parter,*
 - j. *en skyldighet för balansansvariga parter att lämna in eventuella ändringar av positionen till den anslutande systemansvarige för överföringssystemet,*
 - k. *reglerna för avräkning i enlighet med artiklarna 52, 53, 54 och 55,*
 - l. *i förekommande fall, bestämmelserna om uteslutning av obalanser från avräkningen av obalanser i samband med införandet av rampbegränsningar för minskning av deterministiska frekvensavvikelser i enlighet med artikel 137.4 i förordning (EU) 2017/1485.*
- (15) Detta förslag tar i beaktande bestämmelser om avräkning av obalanser i enlighet med artiklarna 52,53,54 och 55 i förordning 2017/2195.
- (16) Artikel 52.2 i förordning 2017/2195 ställer krav på att samtliga systemansvariga för överföringssystem ska utarbeta ett förslag för att ytterligare specificera och harmonisera vissa förfaranden kopplade till avräkningen av obalanser. Förslaget har ett genomförandedatum senast arton månader efter att förslaget har godkänts av samtliga berörda tillsynsmyndigheter. Fram till genomförandet av förslaget ska följande gälla:
- a. balansansvariga parter har två slutliga positioner, en för produktion och en för förbrukning i enlighet med artikel 54.3.b i förordning 2017/2195. Artikel 20.2.a artikel 20.2.b i detta förslag innehåller reglerna för beräkning av en balansansvarig parts slutliga positioner för produktion respektive förbrukning.
 - b. dubbel prissättning av obalanser ska användas för alla obalanser för produktion i enlighet med artikel 55 som i enlighet med artikel 52.2.d definierar ett (maxpris) pris för positiva obalanser och ett (minimipris) för negativa obalanser för varje område för obalanspris inom en avräkningsperiod för obalanser. Artikel 20.5 i detta förslag innehåller reglerna för dubbelprissättning av obalanserna för produktion.
 - c. enhetlig prissättning av obalanser ska användas för alla obalanser för förbrukning i enlighet med artikel 55 som i enlighet med artikel 52.2.c definierar ett enda pris för positiva obalanser och negativa obalanser för varje område för obalanspris inom en avräkningsperiod för obalanser. Artikel 20.6 i detta förslag innehåller reglerna för enhetlig prissättning av obalanserna för förbrukning.
- (17) I enlighet med artikel 18.7.g i förordning 2017/2195 får varje anslutande systemansvarig för överföringssystem inkludera en ansökan om användning av dubbelprissättning för alla obalanser som bygger på de villkor som fastställs i enlighet med artikel 52.2.d.i och metoden för tillämpning av dubbelprissättning i enlighet med artikel 52.2.d.ii.
- (18) Svenska kraftnät ansöker härmed om användning av dubbelprissättning ”för specifika avräkningsperioder för obalanser för vilka Svenska kraftnät följaktligen begär aktivering av både positiv och negativ balansenergi från frekvensåterställningsreserver, samt i situationer där dubbel prissättning för obalanser kan motiveras som en mildrande åtgärd för effekt-



svängningar” i enlighet med artikel 8.1.a i ”Förslag från samtliga systemansvariga för överföringsystem avseende att ytterligare specificera och harmonisera avräkning av obalanser i enlighet med artikel 52.2 i Kommissionens Förordning (EU) 2017/2195 av den 23 november 2017 om fastställande av riktlinjer för balanshållning avseende el” när förslaget på harmonisering blir godkänt. Svenska kraftnäts motivering till ansökan sammanfaller med motiveringen som återfinns i artikel 2.8 i förklarande dokumentet till förslaget på harmonisering under rubriken ”Condition (a) Dual pricing as a mitigation measure for power oscillations in specific ISPs” i förklarande dokumentet till förslaget på harmonisering.

- (19) Avräkningsperioden för obalanser är fastställd till 15 minuter i enlighet med artikel 53 i förordning 2017/2195, med ett genomförandedatum senast tre år från ikraftträdandedatum för förordning 2017/2195. Detta förslag fastställer en avräkningsperiod för obalanser på 60 minuter fram till genomförandet av bestämmelserna i artikel 53.
- (20) Villkoren i detta förslag ska omfatta regler för tillfälligt avbrytande och återupptagande av marknadsaktiviteter i enlighet med artikel 36 i kommissionens förordning (EU) 2017/2196 av den 24 november 2017 om fastställande av nätföreskrifter för nödsituationer och återuppbyggnad avseende elektricitet (nedan ”förordning 2017/2196”) och regler för avräkning i fråga om det tillfälliga avbrytandet av marknadsaktiviteterna i enlighet med artikel 39 i samma förordning så snart som de är godkända i enlighet med artikel 4 i förordning 2017/2196. Svenska kraftnät avbryter i nuläget inte några marknadsaktiviteter i de situationer som anges i artikel 35.1 kommissionens förordning 2017/2196 .
- (21) Detta förslag på villkor avseende balansering bidrar till uppfyllandet av de övergripande syften som föreskrivs i förordning 2017/2195 enligt nedan:
- a. Detta förslag uppfyller kraven i enlighet med artikel 18 i förordning 2017/2195.
 - b. Detta förslag bidrar till att uppnå målen i artikel 3.1.a avseende effektiv konkurrens, icke-diskriminering och öppenhet på balansmarknaderna. Villkoren i detta förslag är neutralt utformade och icke-diskriminerande då samma regler tillämpas för samtliga leverantörer av balanstjänster. I synnerhet är reglerna för att tillhandahålla balanstjänster oberoende av bakomliggande anläggningars kraftslag eller anläggningstyp. Förslaget underlättar därmed deltagandet av förnybara energikällor i enlighet med 3.1.g.
 - c. Detta förslag bidrar även till att uppnå målen i artikel 3.1.f genom att möjliggöra aggregering av produktions-, förbruknings- och energilagringsanläggningar, samt ger förutsättningar för aggregerade bud att konkurrera med icke-aggregerade bud.
 - d. Villkoren i detta förslag inbegriper direkt eller indirekt bestämmelser från kommissionens förordning 2017/1485¹ som ska uppfyllas av leverantörer av balanstjänster. Dessa villkor fastställer tydliga, objektiva och harmoniserade krav för leverantörernas kraftproduktionsmoduler och förbrukningsanläggningar i syfte att säkerställa systemsäkerhet och bidra till icke-diskriminering, effektiv konkurrens och en effektivt fungerande inre elmarknad.

¹ Kommissionens förordning (EU) 2017/1485 av den 2 augusti 2017 om fastställande av riktlinjer för driften av elöverföringsystem



- (22) Detta förslag har utarbetats enligt den metod som fastställs i förordningen 2017/2195. I enlighet med artikel 10 i förordningen 2017/2195 har ett utkast till detta förslag varit föremål för offentligt samråd för en period på en månad. Vidare har Svenska kraftnät i enlighet med artikel 18.3 i förordningen 2017/2195 samordnat med systemansvariga för överföringssystem och systemansvariga för distributionssystem som kan påverkas av förslaget, samt samarbetat där så är nödvändigt med systemansvariga för distributionssystem. Samordningen med systemansvariga för distributionsnät har haft fokus på realtidsmätning och strukturen kring det, samt ansvaret för att leverera den informationen.
- (23) I enlighet med artikel 7 i förordning 2017/2195 kommer Svenska kraftnät att offentliggöra de villkor som gäller för balansansvariga parter och leverantörer av balanstjänster på internet efter att Energimarknadsinspektionen har godkänt detta förslag.
- (24) I artikel 5.5 i förordning 2017/2195 ställs krav på att detta förslag ska tillhandahålla ett datum för genomförande senast tolv månader efter att detta förslag har godkänts av den berörda tillsynsmyndigheten, i enlighet med artikel 5.2. I enlighet med artikel 12.3.g i förordning 2017/2195 kommer Svenska kraftnät att offentliggöra avtal för balansansvariga parter och avtal för leverantörer av balanstjänster så fort dessa blir tillgängliga dock senast en månad före ikraftträdandet. Eventuella ändringar i avtalen kommer att offentliggöras omedelbart efter godkännande av Energimarknadsinspektionen.
- (25) Systemansvariga för överföringssystem som ansvarar för framtagningen av ett förslag på villkor eller metoder, eller tillsynsmyndigheter som ansvarar för deras antagande i enlighet med artikel 5.2, 5.3 samt 5.4 i förordning 2017/2195, får begära ändringar i dessa villkor eller metoder, i enlighet med artikel 6.3 i förordning 2017/2195.
- (26) I enlighet med artikel 18.9 ska Svenska kraftnät övervaka att alla parter uppfyller de krav som fastställs i villkoren för balansering inom de svenska planeringsområdena.

Förkortningar

De förkortningar som används i detta förslag på villkor avseende balansering är enligt följande:

- BRP: balansansvarig part (BRP, *balance responsible party*)
- BSP: leverantör av balanstjänster (BSP, *balancing service provider*)
- TSO: systemansvarig för överföringssystem (TSO, *transmission system operator*)
- EU: Europeiska Unionen
- FCR: frekvenshållningsreserver (FCR, *Frequency Containment Reserves*)
- FRR: frekvensåterställningsreserver (FRR, *Frequency Restoration Reserves*)
- aFRR: frekvensåterställningsreserver med automatisk aktivering
- mFRR: frekvensåterställningsreserver med manuell aktivering
- CET: Central European Time



LÄMNAR HÄRMED FÖLJANDE BSP/BRP-FÖRSLAG TILL ENERGIMARKNADSINSPEKTIONEN SOM NATIONELL TILLSYNSMYNDIGHET I SVERIGE:

AVDELNING 1 ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

**Artikel 1
Föremål och omfattning**

- 1 De arrangemang som beskrivs i detta dokument utgör Svenska kraftnäts förslag på villkor avseende balansering i de svenska planeringsområdena i enlighet med artikel 18 i förordning 2017/2195. Förslaget innehåller bestämmelser som avser FCR-balanskapacitet, FCR-balansenergi, aFRR-balanskapacitet, aFRR-balansenergi samt mFRR balansenergi
- 2 Detta förslag på villkor avseende balansering gäller för aktörer på den gemensamma inre marknaden för el som ska vara balansansvariga parter och/eller leverantörer av balanstjänster i Sverige.

**Artikel 2
Definitioner och tolkning**

- 1 I detta BSP/BSP-förslag gäller de definitioner som fastställs i artikel 2 i förordning (EU) 2017/2195², artikel 3 i förordning (EU) 2017/1485³, artikel 2 i förordning (EU) 2016/631⁴, artikel 2 i förordning (EU) 2016/1388⁵, i artikel 1 i förordning (EU) 2015/1222⁶, artikel 3 i förordning (EU) 2017/2196⁷ samt i förordning (EG) 714/2009 ska gälla vid tillämpningen av det här dokumentet.
- 2 Dessutom i detta förslag gäller följande definitioner:
 - a. *Balansgrundpris*: ett referenspris som används i balansavräkningen och som sätts lika med spotpriset i respektive elområde.
 - b. *Balansreglering*: upp- eller nedreglering av produktion eller förbrukning utförs av Svenska kraftnäts Balanstjänst.
 - c. *Svenska kraftnäts Balanstjänst*: funktion för att säkerställa kortsiktigt att landets elförbrukning inklusive elexport balanseras av motsvarande mängd elproduktion och elimport. Vid flaskhalsar i elsystemet säkerställs landets elbalans per planeringsområde.

² Kommissionens förordning (EU) 2017/2195 av den 23 november 2017 om fastställande av riktlinjer för balanshållning avseende el

³ Kommissionens förordning (EU) 2017/1485 av den 2 augusti 2017 om fastställande av riktlinjer för driften av elöverföringssystem

⁴ Kommissionens förordning (EU) 2016/631 av den 14 april 2016 om fastställande av nätföreskrifter med krav för nätanslutning av generatorer

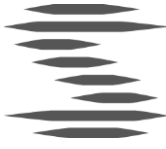
⁵ Kommissionens förordning (EU) 2016/1388 av den 17 augusti 2016 om fastställande av nätföreskrifter för nätanslutning av förbrukare

⁶ Kommissionens förordning (EU) 2015/1222 av den 24 juli 2015 om fastställande av riktlinjer för kapacitetstilldelning och hantering av överbelastning

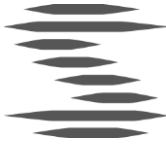
⁷ Kommissionens förordning (EU) 2017/2196 av den 24 november 2017 om fastställande av nätföreskrifter för nödsituationer och återuppbyggnad avseende elektricitet



- d. *Dubbel prissättning av obalanser*: för en viss avräkningsperiod för obalanser inom ett visst område för obalanspris motsvarar priset för negativ obalans inte priset för positiv obalans avseende tecken och/eller storlek.
- e. *Enhetlig prissättning av obalanser*: för en viss avräkningsperiod för obalanser inom ett visst område för obalanspris motsvarar priset för negativ obalans priset för positiv obalans avseende tecken och storlek.
- f. *Leveransdygn*: det kalenderdygn (kl. 00 – 24, CET) då en bestämd (i avtal) fysisk leverans av energi sker.
- g. *Nedreglering*: minskad produktion eller ökad förbrukning.
- h. *Nedregleringsbud*: bud för balansreglering eller specialreglering. Vid aktivering av sådana bud säljer Svenska kraftnät energi till balansansvarig part.
- i. *Nedregleringspris*: fastställs för varje obalansområde och avräkningsperiod för obalanser. Nedregleringspriset motsvarar det lägsta avropade mFRR budet för nedreglering (exklusive specialreglering) i det sammanhängande område där överföringsbegränsningar inte delar upp reglerkraftmarknaden under aktuell avräkningsperiod för obalanser. För de timmar det inte förekommer någon nedreglering under avräkningsperioden sätts nedregleringspriset till balansgrundpris.
- j. *Nätavräkningsområde*: ett område i balansavräkningen som används av systemansvariga för distributionssystem för att aggregera och rapportera mätvärden per elleverantör och balansansvarig part samt för att särskilja respektive elnätsföretags nätförluster. Ett nätavräkningsområde avgränsas av gränspunkter till angränsande nätavräkningsområden med timvis mätning. En geografisk definition finns på www.natomraden.se.
- k. *Portfölj*: en portfölj är ett samlingsnamn för strukturer som består av förkvalificerade enheter och grupper som tillhandahåller balanstjänster och som ligger inom samma planeringsområde.
- l. *Reglerkraftmarknad*: den nordiska marknaden för mFRR.
- m. *Reglerobjekt*: reglerobjekt är ett samlingsnamn för strukturer som består av förkvalificerade enheter och grupper som tillhandahåller balanstjänster eller anläggningar som inte tillhandahåller balanstjänster. Ett reglerobjekt kan bestå av en enhet/grupp/anläggning som bildar ett eget reglerobjekt eller av flera enheter/grupper/anläggningar med liknande egenskaper.
 - i. Reglerobjekt för produktion etableras per kraftslag, planeringsområde, balansansvarig part och leverantör av balanstjänster. Kraftslagen indelas i åtta typer, vattenkraft, kärnkraft, vindkraft, solkraft, vågkraft, reservkraft (gasturbin och dieselmotorkraft), värmekraft övrig och ospecificerad kraftproduktion.



- ii. Reglerobjekt för förbrukning etableras per anläggningstyp, planeringsområde, balansansvarig part och leverantör av balanstjänster. Anläggningstyp utgörs av avkopplingsbar förbrukning samt industriförbrukning.
 - n. *Reglerobjektsplan*: balansansvarigs plan för varje timme som representerar ett reglerobjekts produktion respektive förbrukning i effekt exklusive eventuell produktionsflyttningsplan, tillhandahållande av balanstjänster, etc.
 - o. *Specialreglering*: reglering som Svenska kraftnät avropar för att upprätthålla neta säkerheten.
 - p. *Spotpris*: aktuellt pris för timhandel på elbörsens dagen före-marknad. Spotpriset anges och används för Svenska kraftnäts ändamål per elområde.
 - q. *Tillgänglig mFRR*: aktörens totala mängd tillgänglig kapacitet som kan regleras inom 15 minuter och som har en uthållighet på minst 30 minuter.
 - r. *Uppreglering*: ökad produktion eller minskad förbrukning.
 - s. *Uppregleringsbud*: bud för balansreglering eller specialreglering. Vid aktivering av sådana bud köper Svenska kraftnät energi av balansansvarig.
 - t. *Uppregleringspris*: för varje obalansområde och avräkningsperiod för obalanser fastställs ett uppregeringspris. Uppregleringspriset motsvarar normalt det högsta avropade mFRR-budet för uppregering (exklusive specialreglering) i det sammanhängande område där överföringsbegränsningar inte delar upp reglerkraftmarknaden under aktuell avräkningsperiod för obalanser. För de timmar det inte förekommer någon uppregering under avräkningsperioden sätts uppregeringspriset till balansgrundpris.
- 3 Vidare gäller följande, om inte annat föreskrivs av sammanhanget:
- a. singular form inbegriper plural och omvänt,
 - b. rubrikerna har endast införts för att underlätta läsningen och påverkar inte tolkningen av detta förslag och
 - c. hänvisning till lagstiftning, förordningar, direktiv, beslut, instrument, koder eller andra antagna akter ska inbegripa eventuella modifieringar, utvidgningar eller nya antaganden av dem när de träder i kraft.
 - d. hänvisningar till "artiklar" utan hänvisning till förordning syftar på artiklar i detta förslag.



AVDELNING 2 VILLKOR FÖR LEVERANTÖRER AV BALANSTJÄNSTER

Artikel 3 Kvalificeringsprocess för att bli leverantör av balanstjänster

- 1 En leverantör av balanstjänster som avser tillhandahålla balanskapacitet eller balansenergi måste genomgå en kvalificeringsprocess i enlighet med artikel 16 i förordning 2017/2195
- 2 En formell ansökan om att bli leverantör av balanstjänster ska lämnas till Svenska kraftnät. Ansökan består av:
 - a. ett ansökningsdokument som innehåller
 - i. information om ansökande företag
 - ii. kontaktperson med kontaktuppgifter
 - iii. registreringsbevis från Bolagsverket
 - b. dokumentation som visar
 - i. att leverantören förfogar över enheter och/eller grupper som är godkända i förkvalificeringsprocessen fastställd av Svenska kraftnät i enlighet med bestämmelserna i artikel 155 i förordning 2017/1485 om leverantören avser leverera FCR, och/eller
 - ii. att leverantören förfogar över enheter och/eller grupper som är godkända i förkvalificeringsprocessen fastställd av Svenska kraftnät i enlighet med bestämmelserna i artikel 159 i förordning 2017/1485 om leverantören avser leverera aFRR eller mFRR
 - iii. att leverantören är godkänd som Ediel-aktör
 - iv. att leverantören uppfyller krav om ställande av säkerheter och har ett giltigt avräkningsavtal med den som utför balansavräkningen
- 3 Efter godkännande av ansökan tecknas avtal om leverans av balanstjänster med Svenska kraftnät. Balanstjänsterna ska avse förkvalificerade enheter och grupper i enlighet med artikel 2.b.i och artikel 2.b.ii.
- 4 Leverantör av balanstjänster lämnar bud strukturerade i reglerobjekt eller portfölj. Strukturering av enheter och grupper i reglerobjekt eller portfölj sker i samråd med Svenska kraftnät och balansansvarig part.
- 5 Från det att strukturering är klar kan leverantör av balanstjänster lämna bud på balanskapacitet och balansenergi inom två månader.
- 6 Leverantör av balanstjänster ska betala för de tjänster som utförs av Svenska kraftnät eller den som utför avräkningen.



Artikel 4 **Upphandling och överföring av aFRR-balanskapacitet**

- 1 Svenska kraftnät upphandlar aFRR-balanskapacitet varje torsdag för kommande lördag - fredag.
 - a. Bud lämnas med elektronisk kommunikation, enligt gällande Ediel-avtal, senast torsdagar kl. 10:00.
 - b. Bud ska lämnas per timme, separat för upp- och nedreglering.
 - c. Budens storlek ska uppgå till minst 5 MW per bud och vara i multipler om 5 MW.
 - d. Om leverantör av balanstjänster har krav på att ett bud ska gälla för en längre tidsperiod än en timme, ska detta anges vid budgivningen. Dock får kravet vara högst 3 timmar.
 - e. Avropade bud prissätts enligt pay-as-bid.
 - f. Leverantör av balanstjänster som inte kan tillhandahålla avtalad volym ska skyndsamt informera Svenska kraftnät. Leverantör av balanstjänster återköper den avtalade volymen från Svenska kraftnät till marginalpris.
 - g. Leverantör av balanstjänster fakturerar Svenska kraftnät för tillhandahållen aFRR-balanskapacitet.
- 2 De nordiska systemansvariga för överföringssystem har tagit fram ett förslag på harmoniserade regler och processer för utbyte och upphandling av balanskapacitet i enlighet med artikel 33.1 och 38.1. Vidare har de nordiska systemansvariga för överföringssystem ansökt om undantag från att tillåta leverantörer av balanstjänster att överföra sina skyldigheter att tillhandahålla balanskapacitet inom det geografiska område där upphandling av balanskapacitet ägt rum, i enlighet artikel 34.1 i förordning 2017/2195 då avtalsperioden för upphandling av balanskapacitet i förslaget i enlighet med artikel 33.1 och 38.1 är strikt mindre än en vecka. De harmoniserade reglerna kommer att ersätta reglerna i artikel 4.1 i detta förslag efter godkännande från samtliga berörda tillsynsmyndigheter.

Artikel 5 **Regler för aggregering för att leverera balanstjänster**

- 1 Förkvalificerade enheter och grupper som ska aggregeras struktureras i reglerobjekt eller portfölj av Svenska kraftnät i samråd med leverantör av balanstjänster och balansansvarig part.
- 2 Förkvalificerade enheter och grupper som ska användas till mFRR aggregeras enligt följande:



- a. För *kraftproduktionsanläggningar* aggregeras enheter och grupper genom strukturering i reglerobjekt. Ett aggregerat reglerobjekt ska tillhöra samma balansansvarig part, planeringsområde och samma kraftslag.
 - b. För *förbrukningsanläggningar* aggregeras enheter och grupper genom strukturering i reglerobjekt. Ett aggregerat reglerobjekt ska tillhöra samma balansansvarig part, planeringsområde och samma anläggningstyp.
 - c. För *energilagringsanläggningar* aggregeras enheter och grupper antingen som en kraftproduktions- eller en förbrukningsanläggning beroende på om nettot är uttag eller inmatning till nätet. Aggregering av energilagringssystem sker genom strukturering i reglerobjekt enligt punkt a och b.
- 3 Förkvalificerade enheter och grupper som ska användas till aFRR aggregeras enligt följande:
- a. För *kraftproduktionsanläggningar* aggregeras enheter och grupper genom strukturering i portföljer, där varje portfölj endast får innehålla en balansansvarig part och ett och samma planeringsområde.
 - b. För *förbrukningsanläggningar* aggregeras enheter och grupper genom strukturering i portföljer, där varje portfölj endast får innehålla en balansansvarig part och ett och samma planeringsområde.
 - c. För *energilagringsanläggningar* aggregeras enheter och grupper antingen som en kraftproduktions- eller en förbrukningsanläggning beroende på om nettot är uttag eller inmatning till nätet. Aggregering av energilagringssystem sker genom strukturering i portföljer enligt punkt a och b.

Artikel 6

Rapportering av data och information under förkvalificeringsprocessen och driften av balansmarknaden

- 1 Leverantör av FRR ska i enlighet med artikel 159 i förordning 2017/1485 under förkvalificeringsprocessen rapportera data och information med syfte att visa att enheter och grupper som avser att leverera FRR klarar uppställda tekniska krav.
- 2 Under driften av balansmarknaden ska följande data och information rapporteras:
 - a. leverantör av balanstjänster som fått aFRR-balanskapacitetsbud avropat ska rapportera planerad aFRR. Rapportering ska ske senast kl. 16.00 dagen före leveransdygnet och därefter vid varje förändring före och under leveranstimmerna.
 - b. leverantör av balanstjänster som tillhandahåller mFRR ska rapportera tillgänglig mFRR senast kl. 16:00 dagen före leveransdygnet och därefter vid varje förändring före och under leveranstimmerna



- c. leverantör av mFRR som lämnar bud på mFRR-balansenergi
 - i. Bud kan lämnas, ändras eller återtas kontinuerligt fram till 45 minuter innan leveranstimmen.
 - ii. Bud ska innehålla uppgifter om volym som kan regleras upp eller ned, pris, samt aktiveringstid och reglerobjekt.
 - iii. När Svenska kraftnät antar ett bud ska leverantören av mFRR uppge starttidpunkt för avropad regleråtgärd.
- d. realtidsmätvärden för FRR enligt godkänd förkvalificering.

Artikel 7 Tilldelning av bud på balansenergi

- 1 Tilldelning av bud på balansenergi från en leverantör av balanstjänster till balansansvarig part sker genom strukturen på portfölj eller reglerobjekt.
- 2 Bud på balansenergi lämnas av leverantör av balanstjänster till Svenska kraftnät per portfölj eller reglerobjekt.
- 3 Svenska kraftnät beräknar en obalansjustering per balansansvarig part och planeringsområde som summan av aktiverad balansenergi som omfattas av balansansvarig parts portfölj och reglerobjekt.

Artikel 8 Rapportering av data och information för att utvärdera leveransen av balanstjänster

- 1 Leverantör av FCR ska i enlighet med artikel 154.1 i förordning 2017/1495 under förkvalificeringsprocessen rapportera data och information med syfte att visa att enheter och grupper som levererar FCR klarar uppställda tekniska krav i tabellen i bilaga 5 i förordning 2017/1485.
- 2 Leverantör av FCR ska, för var och en av sina enheter och grupper som tillhandahåller FCR, tillgängliggöra följande information till Svenska kraftnät i realtid i enlighet med artikel 154.8 i förordning 2017/1485:
 - a. Tidsmärkt status som anger om FCR är på eller av.
 - b. Tidsmärkt data om aktiv effekt för att kontrollera aktiveringen av FCR, inklusive tidsmärkt momentan aktiv effekt.
 - c. Regulatorns statikfaktor eller motsvarande parameter i enlighet med punkt c i artikel 154.8.
- 3 Leverantör av FRR ska tillgängliggöra följande information till Svenska kraftnät i realtid i enlighet med punkt e i artikel 158.1 i förordning 2017/1485:
 - a. Den tidsmärkta planerade aktiva uteffekten,



- b. Den tidsmärkta momentana aktiva effekten för:
 - i. varje enhet som tillhandahåller FRR,
 - ii. varje grupp som tillhandahåller FRR, och
 - iii. varje kraftproduktionsmodul eller förbrukningsenhet i en grupp som tillhandahåller FRR med en maximal aktiv uteffekt som är större än eller lika med 1,5 MW.
- 4 Leverantör av FCR ska skyndsamt informera Svenska kraftnät om eventuella ändringar i den faktiska tillgängligheten för sina enheter eller grupper som tillhandahåller FCR, som är av betydelse för förkvalificeringens resultat i enlighet med artikel 156.5 i förordning 2017/1485.
- 5 Leverantör av FRR ska skyndsamt informera Svenska kraftnät om en minskning av den faktiska tillgängligheten för sina enheter eller grupper som tillhandahåller FRR i enlighet med punkt b i artikel 158.4 i förordning 2017/1485.

Artikel 9

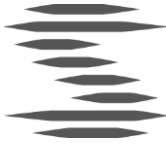
Definition av plats för varje standardprodukt och specifikprodukt med beaktande av aggregeringsreglerna

- 4 Leverantörer av FRR ska ange, under förkvalificeringen, vilket planeringsområde enheten eller gruppen som levererar reserver tillhör.

Artikel 10

Fastställande av aktiverad volym balansenergi för avräkning

- 1 Svenska kraftnät fastställer aktiverad volym balansenergi för varje avräkningsperiod för obalans, för alla obalansområden och i varje riktning.
- 2 Aktiverad volym aFRR-balansenergi per avräkningsperiod och per portfölj beräknas som medelvärdet av samtliga minutvärden för inrapporterad aktiverad effekt. Aktiverad volym balansenergi fastställs för varje riktning, där positivt tecken anger inmatning och negativt tecken anger utmatning.
- 3 Aktiverad volym mFRR-balansenergi per avräkningsperiod och per reglerobjekt baseras på volymen av det avropade mFRR-balansenergibudet. Avropad volym balansenergi fastställs för varje riktning, där positivt tecken anger uppreglering och negativt tecken anger nedreglering.
- 4 Leverantör av balanstjänster är skyldig att kontrollera och skyndsamt påtala eventuella felaktiga värden för återrapporterad aktiverad volym aFRR och aktiverad volym mFRR enligt artikel 10.2 och 10.3. Eventuella felaktiga värden ska påtalas till Svenska kraftnät senast 12 dagar efter återrapporterad aktiverad volym.



Artikel 11 **Avräkning av balansenergi**

- 1 Den som utför avräkningen avräknar den aktiverade volymen balansenergi fastställd i enlighet med artikel 10 med berörda leverantörer av balanstjänster för varje avräkningsperiod och för alla obalansområden.
- 2 *Prissättning av aFRR-balansenergi*

Aktiverad volym aFRR-balansenergi som har nyttjats för uppreglering prissätts med uppregleringspris.

Aktiverad volym aFRR-balansenergi som har nyttjats för nedreglering prissätts med nedregleringspris.
- 3 *Prissättning av mFRR-balansenergi*

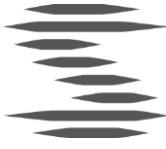
Aktiverad volym mFRR-balansenergi som har nyttjats för uppreglering prissätts med uppregleringspris om nedregleringen utnyttjas för balansering.

Aktiverad volym mFRR-balansenergi som har nyttjats för nedreglering prissätts med nedregleringspris om nedregleringen utnyttjas för balansering.

Aktiverad volym mFRR-balansenergi som har nyttjats för specialreglering ersätts enligt pay-as-bid.
- 4 *Betalning för FRR-balansenergi*

Leverantörer av balanstjänster som har lämnat bud på FRR-balansenergi ersätts under varje avräkningsperiod enligt:

 - a. leverantör av balanstjänster ersätts av Svenska kraftnät enligt följande:
 - i. leverantör har en positiv aktiverad volym och Svenska kraftnät uppreglerar
 - ii. leverantör har en negativ aktiverad volym och Svenska kraftnät nedreglerar
 - b. Svenska kraftnät ersätts av leverantör av balanstjänster i enligt följande:
 - i. leverantör har en negativ aktiverad volym och Svenska kraftnät uppreglerar
 - ii. leverantör har en positiv aktiverad volym och Svenska kraftnät nedreglerar.
- 5 Leverantör av balanstjänster är skyldig att kontrollera och skyndsamt påtala eventuella felaktiga värden enligt artikel 11.2 , artikel 11.3 och artikel 11.4. Eventuella felaktiga värden ska påtalas till Svenska kraftnät senast 12 dagar efter återrapporterad handel.

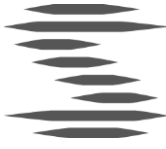


Artikel 12
Maximal tidsperiod för slutförandet av avräkningen

- 1 Preliminär avräkning av leverantörer av balanstjänster sker dagen efter leveransdag då resultat av handel också rapporteras av Svenska kraftnät. Slutlig avräkning av leverantörer av balanstjänster sker senast en månad efter leveransdag.

Artikel 13
Konsekvenser vid avtalsbrott

- 1 Vid väsentligt avtalsbrott från leverantör av balanstjänsters sida kan Svenska kraftnät förbjuda denne att under en viss tid lämna bud på balansenergi.
- 2 Svenska kraftnät äger rätt att med omedelbar verkan häva avtalet vid väsentligt avtalsbrott från leverantör av balanstjänsters sida. Svenska kraftnät äger vidare rätt att häva avtalet med omedelbar verkan om leverantör av balanstjänster träder i likvidation, inställer betalningarna, försätts i konkurs eller visar annat tecken på att vara på obestånd.
- 3 Parterna är ansvariga gentemot varandra för skada som orsakas av vårdslöshet.
- 4 Skadestånd ska inte utges för indirekt skada, till exempel förlorad vinst, minskad produktion, hinder att uppfylla förpliktelse mot tredje man eller utebliven nytta av avtal, om inte sådan skada orsakats genom grov vårdslöshet eller uppsåt.
- 5 Part är fri från ansvar för bristande fullgörande av sina avtalsförpliktelser om, till den del och så länge, fullgörandet hindras av någon omständighet - såsom till exempel arbetskonflikt, eldsvåda, naturkatastrof, sabotage, krig, uppror, upplopp eller olyckshändelser - som parten inte skäligen kunnat förutse vid tiden för avtalets slutande och vars följder han inte heller skäligen kunnat undvika eller övervinna.
- 6 För att parten ska ha rätt att göra gällande befrielsegrund enligt ovan ska han underrätta motparten om att sådan omständighet inträffat. Underrättelse ska ske utan oskäligt uppehåll efter det att parten insåg eller bort inse att omständighet som kan åberopas som befrielsegrund föreligger.
- 7 Sedan befrielsegrund upphört ska motparten underrättas härom samt om möjligt även informeras om när av befrielsegrunden uppskjutna åtgärder kommer att vidtas.



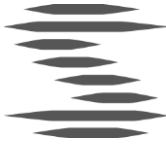
AVDELNING 3 VILLKOR FÖR BALANSANSVARIGA PARTER

Artikel 14 Definition av balansansvar

- 1 Balansansvar definieras såsom ansvaret för att balansera förbrukning och försäljning av el med produktion och inköp av el samt skyldighet att svara ekonomiskt för obalanser. Ansvaret gäller per elområde och i varje leveranspunkt är ansvaret exklusivt för produktion respektive förbrukning

Artikel 15 Krav för att bli en balansansvarig part

- 1 För att bli balansansvarig part krävs att man ingår avtal om balansansvar och Ediel-avtal med Svenska kraftnät samt ingår avtal med den som utför balansavräkningen.
- 2 Genom avtal om balansansvar ska balansansvarig part åta sig, gentemot Svenska kraftnät, det ekonomiska ansvaret för att det tillförs lika mycket el som tas ut i de anslutningspunkter för vilka den balansansvariga parten har balansansvar, ansvaret gäller per planeringsområde
- 3 Balansansvarig part ska de delge den data och information som erfordras för att Svenska kraftnät ska kunna balansera systemet effektivt och beräkna obalanser.
- 4 Balansansvarig part ska åta sig att granska från Svenska kraftnät rapporterat underlag för driftplaneringen.
- 5 Balansansvarig ska betala för de tjänster som utförs av Svenska kraftnät eller den som utför avräkningen.
- 6 Balansansvarig part ska vid rapportering av data och information använda ett av Svenska kraftnät godkänt elektroniskt kommunikationssystem och meddelandeformat. Tester handhas i Ediel-portalen där ett godkännande kvalificerar den balansansvariga parten till ett godkänt Ediel-avtal som krävs för att kunna bli balansansvarig.
- 7 Ett avräkningsavtal ska ingås mellan den balansansvariga parten och den part Svenska kraftnät har utsett att utföra balansavräkningen. Avtalet omfattar regler för avräkning och fakturering samt ställande av säkerhet, innan ett avräkningsavtal kan slutas.
- 8 Balansansvarig part ska ställa en säkerhet för den det rätta fullgörandet av sina förpliktelser, exempelvis den ekonomiska risk som uppstår vid negativ obalans som ägt rum men ej betalats.



Artikel 16

Krav på att alla balansansvariga parter ska vara ekonomiskt ansvariga för sina obalanser

- 1 Balansansvarig part är ekonomiskt ansvarig för sina obalanser.
- 2 Avräkning av obalanserna utförs av Svenska kraftnät utsedd tredje part.

Artikel 17

Rapportering av data och information

- 1 Balansansvarig part ska rapportera planer för sin produktion och förbrukning. Rapportering sker per reglerobjekt.
- 2 Balansansvarig part ska rapportera planerade produktionsförflyttningar.
- 3 Balansansvarig part ska rapportera bilateral handel mellan elhandelsföretag.
- 4 Balansansvarig part ska tillhandahålla strukturinformation enligt följande:
 - a. registrera för vilka elhandelsföretag de åtagit sig balansansvar avseende obalans för produktion samt i vilka nätavräkningsområden detta gäller
 - b. registrera för vilka elhandelsföretag de åtagit sig balansansvar för avseende förbrukning/handel, samt i vilka nätavräkningsområden detta gäller
 - c. registrera bilateral handel för de elhandelsföretag de ansvarar för
- 5 Balansansvarig part för nominerad elmarknadsoperatör ska rapportera handelsutfall av dagen före- samt intradagshandel per elhandelsföretag per elområde .
- 6 Balansansvarig part för nominerad elmarknadsoperatör ska rapportera pris från dagen före-handel per elområde.

Artikel 18

Ändring av planer före och efter stängningstiden för kapacitetstilldelning på intradagsmarknaden

- 1 Balansansvarig part ska till Svenska kraftnät senast kl.15:00 dagen före leveransdygnet och därefter vid varje förändring fram till 60 minuter innan leveranstimmen rapportera planer för sin produktion och förbrukning. Rapportering sker per reglerobjekt.
- 2 Bilateral handel mellan elhandelsföretag ska rapporteras senast 60 minuter innan leveranstimmen.

Artikel 19

Obalansområde och område för obalanspris

- 1 Obalansområdet och området för obalanspris avgränsas till samma område som planeringsområde och elområde.



Artikel 20 **Avräkning av balansansvarig part**

- 1 Svenska kraftnät eller den som utförräkningen beräknar, för varje balansansvarig part, för varje avräkningsperiod för obalanser och för varje obalansområde den slutliga positionen, den tilldelade volymen, obalansjusteringen och obalansen.
- 2 Balansansvariga parter har två slutliga positioner, en för produktion och en för förbrukning.
 - a. Slutlig position för produktion är lika med summan av balansansvarig parts samtliga rapporterade reglerobjektsplaner för produktion.
 - b. Slutlig position för förbrukning är lika med den beräknade summan av reglerobjektsplaner för produktion och handel.
- 3 Svenska kraftnät beräknar en obalansjustering för varje position. Tilldelningen till berörd balansansvarig part sker i enlighet med artikel 7 och fastställande av den aktiverade volymen balansenergi i enlighet med artikel 10.

En obalansjustering per balansansvarig part och obalansområde beräknas som summan av aktiverad balansenergi som omfattas av balansansvarig parts reglerobjekt och portfölj.

- 4 För varje balansansvarig part, beräknar den som utför avräkningen en obalans för produktion och en obalans för förbrukning per obalansområde och för varje avräkningsperiod:
 - a. obalans för produktion beräknas som skillnaden mellan uppmätt produktion och slutlig position för produktion, obalansjustering (produktion) mellan leverantör av balanstjänster och Svenska kraftnät samt eventuella produktionsförflyttningar per planeringsområde.
 - b. obalans för förbrukning beräknas som skillnaden mellan balansansvarig parts uppmätta förbrukning och balansansvarig parts slutliga position för förbrukning, obalansjustering (förbrukning) mellan leverantör av balanstjänster och Svenska kraftnät per område, samt eventuell obalans i nätavräkningsområdet som hänvisas till den balansansvarig part som ansvarar för nätavräkningsområdets förluster

5 Prissättning av obalanser

Obalanser för produktion prissätts enligt dubbel obalansprissättning för alla obalanser med beaktande av artikel 55 i förordning 2017/2195, vilket definierar ett maximumpris för positiva obalanser och ett minimumpris för negativa obalanser för varje obalansområde inom en avräkningsperiod för obalanser. Hur betalning av obalanser för förbrukning fastställs visas i tabell 1.

- a. När balansansvarig part har en negativ obalans gäller

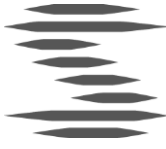


- i. vid negativ systemobalans (uppreglering dominerar) att obalanspriset är lika med uppregleringspriset
 - ii. vid positiv systemobalans (nedreglering dominerar): balansgrundpris
 - b. När balansansvarig part har en positiv obalans gäller
 - i. vid negativ systemobalans (uppreglering dominerar): balansgrundpris
 - ii. Vid positiv systemobalans (nedreglering dominerar): nedregleringspris,
- 6 Oblanser för förbrukning prissätts enligt enhetlig obalansprissättning för alla obalanser med beaktande av artikel 55 i förordning 2017/2195, vilket definierar ett enda pris för positiva obalanser och för negativa obalanser för varje obalansområde inom en avräkningsperiod för obalanser. Hur betalning av obalanser för förbrukning fastställs visas i tabell 1.
 - c. När balansansvarig part har en negativ obalans gäller
 - i. vid negativ systemobalans (uppreglering dominerar): uppregleringspriset
 - ii. vid positiv systemobalans (nedreglering dominerar): nedregleringspris
 - d. När balansansvarig part har en positiv obalans gäller
 - iii. Vid negativ systemobalans (uppreglering dominerar): uppregleringspris
 - iv. Vid positiv systemobalans (nedreglering dominerar): nedregleringspris.

BETALNING FÖR OBALANS	SYSTEMET Negativ obalans Uppreglering Positivt obalanspris	SYSTEMET Positiv obalans Nedreglering Negativt obalanspris
BRP har positiv obalans (överbalanserad) (BRP säljer balanskraft till TSO) Producerar mer Förbrukar mindre	Produktion: Balansgrundpris Förbrukning: Uppregleringspris Betalning från TSO till BRP (BRP hjälper systemet)	Produktion: Nedregleringspris Förbrukning: Nedregleringspris Betalning från BRP till TSO (BRP hjälper inte systemet)
BRP har negativ obalans (underbalanserad) (BRP köper balanskraft av TSO) Producerar mindre Förbrukar mer	Produktion: Uppregleringspris Förbrukning: Uppregleringspris Betalning från BRP till TSO (BRP hjälper inte systemet)	Produktion: Balansgrundpris Förbrukning: Nedregleringspris Betalning från TSO till BRP (BRP hjälper systemet)

Tabell 1

- 7 Obalanspriserna fastställs enligt nedan:



- a. Uppregleringspriset är priset på det uppregeringsbud med högst pris som har avropats och bidragit med mFRR under avräkningsperioden för obalanser.
- b. Nedregleringspriset är priset på det nedregleringsbud med lägst pris som har avropats och bidragit med mFRR under avräkningsperioden för obalanser.
- c. Som referenspris, dvs. värdet av ej aktiverad energi, används balansgrundpriset. Balansgrundpriset sätts lika med spotpriset i respektive elområde.

Artikel 21 **Avräkning av obalanser i samband med rampbegränsningar**

- 1 Vid avräkning av obalanser som uppkommit i samband med produktionsförflyttningar sker en justering av den energiförändring en produktionsförflyttning orsakar i balansavräkningen och innebär därmed inte en obalans för balansansvarig part.

Artikel 22 **Slutförandet av avräkningen**

- 1 Preliminär avräkning utförs och rapporteras två dagar efter leveransdygnet.
- 2 Slutgiltig avräkning utförs och rapporteras första dagen efter elnätsföretagens sista rapporteringsdag.
- 3 Balansavräkning faktureras per vecka. Fakturering sker första arbetsdagen efter att samtliga leveransdagar i veckan slutavräknats.
- 4 Balansansvarig part ska kontrollera resultat från preliminär och slutlig avräkning snarast efter att informationen erhållits. Underrättelse till den som utför balansavräkningen om eventuella fel som kan föranleda en omräkning av obalansen ska ske senast samma vecka som fakturering skett.

Artikel 23 **Konsekvenser vid avtalsbrott**

- 1 Part ska vid väsentligt avtalsbrott som inte avser betalningsdröjsmål utge vite om 100 000 kronor till motparten. Om en skadelidande part kan visa att han lidit skada motsvarande ett högre belopp ska detta belopp utges.
- 2 Med väsentligt avtalsbrott avses bland annat upprepade betalningsdröjsmål, att dröja med betalning mer än två bankdagar efter mottagande av skriftlig betalningsanmaning, att sakna giltigt avtal om avräkning med den som utför balansavräkningen och att missbruka balanstjänsten. Ett exempel på missbruk av Balanstjänsten är att medvetet, systematiskt eller kontinuerligt ha stor obalans.



- 3 Svenska kraftnät äger rätt att med omedelbar verkan häva avtalet vid väsentligt avtalsbrott från balansansvarigs sida. Hävning till följd av missbruk av balanstjänsten kommer inte att ske utan att balansansvarig får tillfälle att yttra sig. Svenska kraftnät äger vidare rätt att häva Avtalet med omedelbar verkan om balansansvarig träder i likvidation, inställer betalningarna, försätts i konkurs eller visar annat tecken på att vara på obestånd.
- 4 Parterna är ansvariga gentemot varandra för skada som orsakas av vårdslöshet.
- 5 Skadestånd ska inte utges för indirekt skada, till exempel förlorad vinst, minskad produktion, hinder att uppfylla förpliktelse mot tredje man eller utebliven nytta av avtal, om inte sådan skada orsakats genom grov vårdslöshet eller uppsåt.
- 6 Svenska kraftnät ansvarar inte i något fall för sådan skada som balansansvarig åsamkas till följd av brister i rapportering, avräkning mm, om dessa brister har sin grund i att balansansvarig eller elnätsföretag inte i föreskriven tid lämnat korrekta uppgifter.
- 7 Part är fri från ansvar för bristande fullgörelse av sina avtalsförpliktelser om, till den del och så länge, fullgörelsen hindras av någon omständighet - såsom till exempel arbetskonflikt, eldsvåda, naturkatastrof, sabotage, krig, uppror, upplopp eller olyckshändelser - som parten inte skäligen kunnat förutse vid tiden för avtalets slutande och vars följder han inte heller skäligen kunnat undvika eller övervinna.
- 8 För att parten ska ha rätt att göra gällande befrielsegrund enligt ovan ska han underrätta motparten om att sådan omständighet inträffat. Underrättelse ska ske utan oskäligt uppehåll efter det att parten insåg eller bort inse att omständighet som kan åberopas som befrielsegrund föreligger.
- 9 Sedan befrielsegrund upphört ska motparten underrättas härom samt om möjligt även informeras om när av befrielsegrunden uppskjutna åtgärder kommer att vidtas.